OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V X Y Z

MAŁOPOLSKIE Nr 7325

1. Obiekt

KOSCIOŁ P. W. ŚW. KAZIMIERZA - ul. Długosza 3

2. Czas powstania

1908 - 1912 r.

3. Miejscowość

N O W Y S Ą C Z

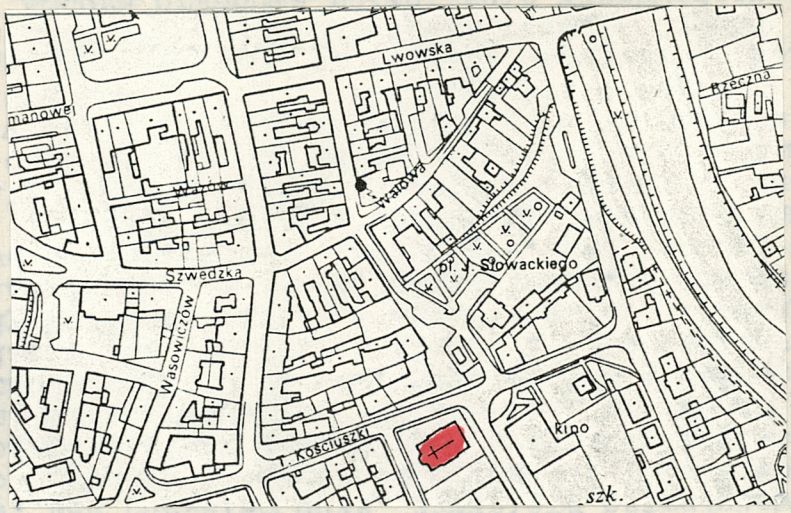

4. Adres Nowy Sącz ul. Długosza 3

nr hipoteczny [redacted]

5. Przynależność administracyjna

województwo nowosądeckie

gmina Nowy Sącz

6. Poprzednie nazwy miejscowości

-

7. Przynależność administracyjna przed 1 VI 1975

województwo krakowskie

powiat Nowy Sącz

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzymsko-Katolicka
/ rektorat przy kościele /
ul. Sygietyńskiego 3

9. Użytkownik i jego adres

Parafia Rzymsko-Katolicka
św. Kazimierza
Diecezja Tarnowska

10. Rejestr zabytków

Nr A-821 data 11.12.1996

Kościół - p.w. św. Kazimierza

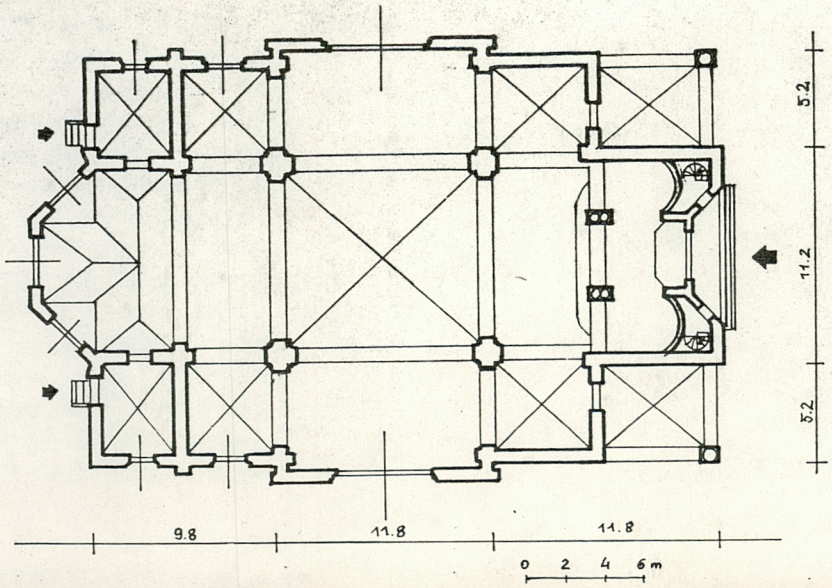

1:400

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Kościół p.w. św. Kazimierza wzniesiony został z inicjatywy Ludwika Małeckiego profesora nowosądeckiego gimnazjum, ze składek społecznych. Autorem projektu architektonicznego był tworzący w duchu eklektycznym i romantycznym Teodor M. Talowski / 1857 - 1910 /. Był on autorem wielu realizacji sakralnych w Południowej Polsce m.in kościoła p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nowym Sączu. Przy budowie świątyni p.w. św. Kazimierza czynni byli także architekci : Michał Morawiecki, Karol Skofleg, Jan Bereś i Zenon Remi.

- - - - - - - - - - - - - - - - - -

Kościół wzniesiony w stylu neogotyckim, z wyposażeniem secesyjnym. Murowany z cegły z użyciem kamienia oraz żelbetu. Trzynawowy, z transeptem i węższym prezbiterium, po którego bokach dwie przybudówki zakrystyjne. Przedsionek od frontu. Dachy dwuspadowe, strome, kryte dachówką.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje).

Sytuacja. Kościół p.w. św. Kazimierza usytuowany jest w południowej części śródmieścia, u zbiegu ulic Kościuszki i Długosza. Nieorientowany, fasadą zwrócony na wschód. Stoi w otoczeniu drzew rosnących przy placu św. Kazimierza.

Kościół neogotycki, z elementami eklektycznymi i neoromańskimi. Murowany z cegły, z użyciem kamienia ciosowego i żelbetu. Trzynawowy, z transeptem i węższym prezbiterium zamkniętym trójbocznie. Po bokach prezbiterium dwie przybudówki zakrystyjne. Od frontu przedsionek i przedsionek wewnętrzny pod chórem muzycznym.

Materiał, konstrukcja, technika.

Mury masywne, ceglane, grube, o wątku z wiązaniem polskim tzw. gotyckim. Wewnątrz ściany tynkowane, polichromowane.

Fasada frontowa flankowana dwoma smukłymi wieżami przechodzącymi z kwadratu w ośmiobok, nakrytymi stromymi, kamiennymi iglicami. W przyziemiu w części środkowej fasady portal kamienny z szerokim rozglifieniem, w nim wejścia do klatek schodowych wież. W rozglifieniu nad wejściem głównym dekoracja mozaikowa z przedstawieniem Serca Pana Jezusa i ornamentyką roślinną / wici /. Portal półkoliście zamknięty górą, z klińcami z ciosu kamiennego z wydatnym kluczem i nasadnikami wspartymi na kolumnach przyściennych. Głowice kolumn dekorowane ornamentami roślinnymi, bazy o przekroju ośmiobocznym, skomponowane z okładziną cokołów. Nad portalem duże, zamknięte ostrołukowo okno, w obramieniu kamiennym, o profilowanym w cegle rozglifieniu. Okno z podziałami laskowaniem i maswerkami. Po bokach portalu fasady dwie przybudówki podcieniowe, z półkoliście zamkniętymi łukami arkad, wspartych na niskich, masywnych kolumnach z ciosu. W podcieniach dodatkowe wejścia do naw, prostokątne w masywnych kamiennych portalach. Pod okapem dachu pas kamiennych bloków i fryz ceglany, kostkowy. Pod otworem okiennym fasady kamienne rzygacze wsparte na profilowanych kolumnach. Otwory doświetlające klatki schodowe wież, szczelinowe, W szczycie fasady potrójne okienko szczelinowe w obramieniach kamiennych. Pod hełmami wież wydatny, kamienny fryz arkadowy. Elewacje boczne i zamknięcie prezbiterium opracowane analogicznym detalem architektonicznym. Ściany opięte wydatnymi szkarpami ceglanymi. Pod okapami dachu, ceglany fryz arkadkowy. Otwory okienne zamknięte ostrołukowo, o profilowanych w cegle rozglifieniach. Okna w transepcie zablindowane do 1/3 wysokości z podziałami arkadowymi profilowanymi w cegle.

Sklepienia żelbetowe, w typie zaostrzonej kolebki. W prezbiteriu i na skrzyżowaniu nawy głównej krzyżowo-żebrowe. W nawach bocznych krzyżowo-żebrowe i kolebkowe. Empora organowa półkoliście wyprowadzona nad nawę główną, z podcieniem o ostrołukowych arkadach wspartych na zdwojonych kolumnach o wspólnym kapitelu dekorowanym wicią roślinną.

Posadzki z płyt ceramicznych układanych w geometryczne wzory.

Stolarka drzwiowa płycinowa, jedno i dwuskrzydłowa, lakierowana.

Dachy strome, dwuspadowe , kryte dachówką. W skrzyżowaniu kalenic nad transeptem wieżyczka na sygnaturkę z latarnią nakrytą ośmiobocznym hełmem pobitym blachą. Wieżyczka flankowana u podstawy szczycikami ze sterczynami i płakietami z motywem krzyża. Wieże fasady zakończone arkadkami, nakryte ostrosłupowymi kamiennymi, iglicami.

c.d. na wkładce

14. Kubatura

ok. 7500 m^3

15. Powierzchnia użytkowa

ok. 700 m^2

16. Przeznaczenie pierwotne

sakralne

17. Użytkowanie obecne

sakralne

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Obiekt w dobrym stanie technicznym.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Otoczyć opieką konserwatorską.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

1. Rocznik Diecezji Tarnowskiej za 1972. Tarnów 1972, s. 369-370.
2. Chrzanowski T., Kornecki M., Sztuka Ziemi Krakowskiej Kraków 1982, s. 524, 548
3. Beirsdorf Zb., Architekt Teodor M. Talowski. Charakterystyka twórczości. /w: / Sztuka drugiej poł. XIX wieku. Warszawa 1973.

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Marek H. Grabski grudzień 1991 r.
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki j.w.
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. j.w. grudzień 1991 r.
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ N.Sącz C-7318-7343

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO!

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKURY I BUDOWNICTWA ZAŁĄCZNIK NR 1

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
N O W Y S Ą C Z	Kościół p.w. św. Kazimierza	c.d. opisu + fotografie dodatkowe

widok od płn-wsch.

c.d. pkt 13

Wyposażenie wnętrza.

Mozaika pod portalem wejścia głównego projektowana przez Jana Bulowskiego, wykonana przez jezuitę brata Alberta Pieczonkę w 1931 r.

Witraże w oknach figuralne, secesyjne projektowane przez Stefana Matejkę, wykonane w firmie Żeleńskiego w Krakowie w 1911 r. Witraże fundacji rodziny Małeckich, Twardowskich i Kasy Zaliczkowej z N. Sącza. W prezbiterium witraże ornamentalne i figuralne / św. Rodzina / tej samej firmy z 1912 r.

Polichromia wnętrza figuralna i ornamentalna, secesyjna, projektu Jana Bulowskiego, wykonana przez firmę Orleckiego z Krakowa w 1925 r.

Boazerie w prezbiterium i nawach bocznych płycinowe, dębowe, z wkomponowanymi konfesjonałami secesyjnymi proj. J. Bukowskiego. Ławy wg. projektu Zenona Remi.

Stacje drogi krzyżowej, ceramiczne wykonane przez art. Władysława Hasiora w 1957 r.

Epitafia na ścianach prezbiterium i naw poświęcone pasterzom parafii kolatorom : Ks.ks. Michałowi Klamutowi / 1874-1928 /
Michałowi Nowickiemu / 1859-1919 /
Jędrzejowi Cierniakowi / 1885 - 1965 /
prof. gim. Ludwikowi Małeckiemu /1840-1922 /

Ponadto tablice pamiątkowe w nawie, poświęcone żołnierzom i dowódcom I Pułku Strzelców Podhalańskich i ZWZ - AK, oraz generałom Józefowi Roztropowiczowi, Józefowi Gizie i kpt Edwardowi Zalewskiemu.

Ołtarze. Główny - proj. J. Bukowskiego, o charakterze tryptyku neogotyckiego, z obrazami tego artysty w skrzydłach / Bł. Kinga, św. Stanisław / W polu środkowym obraz Chrystusa Nauczyciela mal. przez Marię Ritter w 1965 roku. Ołtarz z roku 1928.

Boczny prawy - o charakterze tryptyku, wg proj. Witolda Popławskiego z 1965 w nim obrazy M.B. z Dzieciątakiem i scenami Zwiastowania i Ofiarowania mal. przez M. Ritter w 1965.

Boczny lewy - nowoczesny proj. Zbigniewa Wzorka.z 1966 roku. W nim rzeźba św. Józefa z Dzieciątkiem, wykonana przez Czesława Bogaczyka.

Ambona secesyjna, proj. J. Bukowskiego.

M.H. Grabski XII 1991

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Wzór ODZ 1978 r

elewacja południowa

elewacja północna

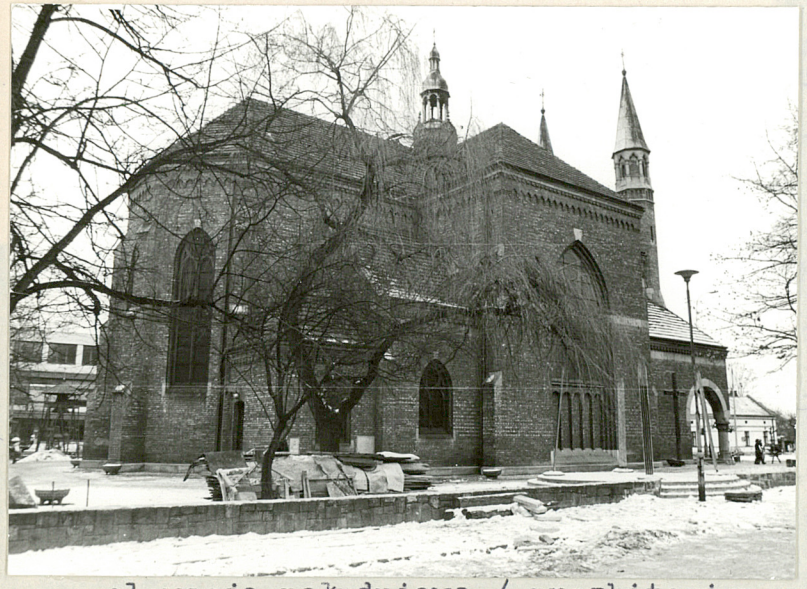

elewacja południowa / prezbiterium z zakrystią /

portal wejścia głównego

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 2

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
N O W Y S Ą C Z	Kościół p.w. św. Kazimierza	Fot. dodatkowe

fasada

zamknięcie prezbiterium

przybudówka zakrystyjna

Wkładkę założył: mgr Marek H. Grabski XII 1991.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Wzór ODZ 1978 r

hełm wieży w fasadzie

wieżyczka na sygnaturkę

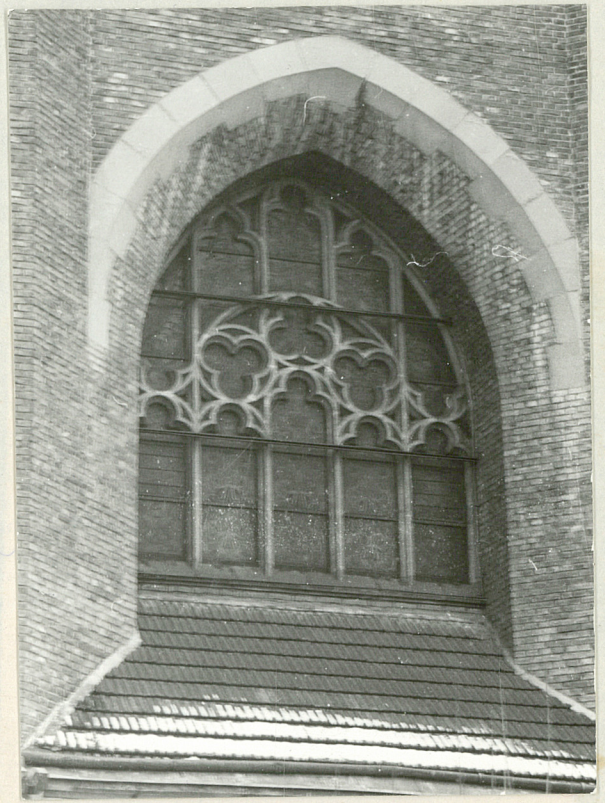

okno w fasadzie

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 3

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
N O W Y S Ą C Z	Kościół p.w. św. Kazimierza	Fot. dodatkowe

kolumna podtrzymująca arkady podcienia

portal w przedsionku

kolumna empory organowej

mgr Marek H. Grabski XII 1991 r.

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Wzór ODZ 1978 r

ołtarz boczny / lewy /

ołtarz główny

ołtarz boczny / prawy /

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 4

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
N O W Y S Ą C Z	Kościół św. Kazimierza	Fot. dodatkowe

polichromowane sklepienie prezbiterium

sklepienie krzyżowo-żebrowe w nawie

Wkładkę założył: mgr Marek H. Grabski XII 1991 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Wzór ODZ 1978 r

polichromia ścian

ambona secesyjna

empora organowa

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 5

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
N O W Y S Ą C Z	Kościół p.w. św. Kazimierza	Fot. dodatkowe

konfesjonał w nawie bocznej

Wkładkę założył: mgr Marek H. Grabski XII 1991 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Wzór ODZ 1978 r